

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Klimroos

Plaats : Roosendaal
BRIN nummer : 09FX|C1
Onderzoeksnummer : 284678
Datum onderzoek : 6 oktober 2015
Datum vaststelling : 18 december 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	15
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	19

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool De Klimroos heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Resultaten

- De leerlingen van basisschool De Klimroos behalen aan het einde van de basisschool voldoende resultaten voor taal/lezen en rekenen/wiskunde.

Onderwijsproces

- De lessen verlopen zeer geordend en gestructureerd volgens een vast eenduidig didactisch model;
- De leerlingen zijn zeer taakgericht;
- Het aanbod voldoet aan de kerndoelen, is breed en biedt ruime aandacht aan ook de culturele ontwikkeling van leerlingen;
- De school slaagt er in om goed gedifferentieerd onderwijs te geven, waarbij alle beschikbare leerlinginformatie goed wordt geanalyseerd en vertaald naar een passend aanbod.

Schoolklimaat en veiligheid

- De leerlingen en de ouders ervaren de school als veilig. Er wordt nauwelijks gepest en als het wel gebeurt, reageert de school adequaat.

Kwaliteitszorg en ambitie

- De school werkt planmatig aan haar schoolontwikkeling, maar kan de beschikbare evaluatiegegevens nog gericht op schoolniveau beschikbaar maken ten behoeve van de schoolontwikkeling;
- Het team staat open voor ontwikkeling en is voortdurend op zoek naar mogelijkheden om te vernieuwen en te verbeteren.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Basisschool De Klimroos kan laten zien dat haar cognitieve eindresultaten voldoende zijn. Door de jaren heen ligt de uitslag van de leerlingen op de Cito-Eindtoets steeds op het niveau dat verwacht mag worden. De school hanteert streefdoelen die passend zijn voor de leerlingenpopulatie.

Voor de overige ontwikkelingsgebieden verzamelt de school geen gegevens over het niveau aan het einde van de basisschool.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

Basisschool De Klimroos biedt haar leerlingen een aanbod dat dekkend is voor de kerndoelen. De school hecht belang aan het stimuleren van de brede ontwikkeling bij leerlingen. Zij heeft dan ook een duidelijk uitgewerkt aanbod voor de meer culturele ontwikkeling. Zo kiest zij er bewust voor om voor muziekonderwijs een vakdocent in te zetten en stimuleert zij leerlingen van jongs af aan om mee te doen aan voorstellingen en presentaties in de zeswekelijkse projectafsluitingen waar ook ouders steeds voor uitgenodigd

worden. De ontwikkeling om leerlingen ook voor te bereiden op de zogenoemde 21ste eeuwse vaardigheden is nog pril maar zeker in beeld.

De leraren (inclusief de remedial teachers) van De Klimroos en de intern begeleiders werken nauw samen om de ontwikkeling van leerlingen goed in kaart te brengen en om deze te vertalen naar een groepsaanbod. De school kent een duidelijke zorgstructuur waarbinnen verschillende zorgniveaus zijn uitgewerkt. Aan de hand van criteria en protocollen bepaalt de school het passende zorgniveau en stemt zij het aanbod in de groep en soms buiten de groep daarop af. Zij is kritisch en zelfbewust in de mate waarin zij deze afstemming op papier uitwerkt. Daar waar het kan leunt zij sterk op de handvatten van de gebruikte methodes, terwijl voor die leerlingen die extra aandacht of speciale zorg vragen vooral de remedial teachers de specifieke zorgbehoeftes in kaart brengen en vertalen naar aanpassingen in- of aandachtspunten bij het reguliere aanbod. Deels voeren de remedial teachers dit zelf uit, deels geven zij aan op welke wijze de leraren in de klas tegemoet kunnen komen aan deze zorgbehoeftes.

De kwaliteit van het didactisch handelen is goed. Deze bevinding is enerzijds gebaseerd op de lesobservaties tijdens het onderzoek en anderzijds op de bevindingen van de school zelf. De directie en de intern begeleiders bezoeken namelijk zelf regelmatig de groepen aan de hand van vaste kijkwijzers. Uit de verslagleggingen van deze bezoeken blijkt dat het instructiemodel dat de school voor staat, in het merendeel van de groepen sterk terug te zien is. Dit beeld is bevestigd in de groepsbezoeken die de inspectie aflegde. Kenmerkend is de sterke taakgerichte werkhouding die de leerlingen in alle groepen lieten zien en de aandacht van de leraren voor het actualiseren van voorkennis en het duidelijk vermelden van de leerdoelen aan het begin van de les. De school kan haar kijkwijzer en daarmee de didactiek nog versterken door meer expliciete observatiepunten in te bouwen die betrekking hebben op een goede afronding van een les. Deze blijft nu wat onderbelicht.

Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften, die aangewezen zijn op eigen leerlijnen, krijgen onderwijs op basis van een ontwikkelingsperspectief. Deze zien er goed uit en bieden goede houvast voor de leraren om doelgericht met deze leerlingen te werken.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Het schoolklimaat op basisschool De Klimroos is stimulerend, rustig en gestructureerd. In de sociale omgang gelden heldere afspraken die iedereen

bekend zijn. Leraren handelen eenduidig en tonen voorbeeldgedrag naar de leerlingen.

Uit de gesprekken met de leerlingen en ouders blijkt dat de leerlingen van De Klimroos graag naar school gaan. Zij zijn blij dat op 'hun' school weinig gepest wordt, en dat er in lessen veel aandacht gegeven wordt aan hoe je met elkaar omgaat. Leerlingen leren ook om te begrijpen waar vervelend of storend gedrag vandaan komt en hoe ze daar het beste op kunnen reageren. Informatie uit tevredenheidsonderzoeken bevestigen dit beeld. De school heeft haar veiligheidsbeleid goed op orde. Procedures, protocollen en werkwijzen liggen vast en worden nageleefd. Met behulp van het leerlingvolgsysteem en periodieke enquêtes heeft de school ook goed zicht op de veiligheidsbeleving van leerlingen en teamleden.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De cyclus van evalueren en verbeteren is traceerbaar binnen basisschool De Klimroos, maar verkeert momenteel in een overgangssituatie. Het bevoegd gezag staat aan de vooravond van een bestuursbrede invoering van een nieuw instrument voor kwaliteitszorg. De school werkte altijd al met een systeem van schoolspecifieke kwaliteitskaarten, maar in afwachting van het nieuwe systeem is het oude alvast stilgelegd.

In het schoolplan zijn de voornemens voor de komende jaren uitgelijnd. Voor het actuele schooljaar is per onderwerp een specificering gemaakt naar concrete opbrengstverwachtingen. Door regelmatig de groepen te bezoeken, houdt de directie zicht op de mate waarin afspraken en nieuwe werkwijzen in de praktijk ook tot hun recht komen.

De cyclus van evalueren en verbeteren kan nog versterkt worden door reeds beschikbare evaluatiegegevens te bundelen en op schoolniveau te tillen. Een voorbeeld hiervan vormen de verslagleggingen van de groepsbezoeken door de intern begeleiders en de directie. Deze worden met de individuele leerkrachten besproken en betrokken bij de persoonlijke ontwikkeling van eenieder. Gebundeld en nader geanalyseerd vormt deze informatie echter ook belangrijke input voor de onderwijskundige ontwikkeling op schoolniveau.

De kwaliteitscultuur binnen basisschool De Klimroos is goed. De school werkt met werkgroepen. Deze groepen zijn verantwoordelijk voor het bewaken, verbeteren en borgen van de kwaliteit op een specifiek deelaspect. Sommige groepen zijn permanent, andere zijn meer tijdelijk van aard en gekoppeld aan een intensief vernieuwingstraject. Door tussentijds overleg en schriftelijke

verslaglegging bewaakt de directie dat de verschillende groepen in lijn met de voorgestane schoolontwikkeling werken. De teamleden staan zeer open voor vernieuwingen en verbeteringen. Desgevraagd geven zij aan dat de school een goed evenwicht kent tussen inbreng van onderaf en sturing van bovenaf. De school staat een open dialoog met haar omgeving voor. Zij communiceert op heldere en transparante wijze met ouders. De informatieve en goed leesbare schoolgids is hier een mooi voorbeeld van. Ook met de ketenpartners wordt veelvuldig overleg gevoerd. Hierbij past de opmerking dat van echte horizontale verantwoording nog geen sprake is.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Klimroos.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur van OBO heeft met genoeg kennisgenomen van de constatering van de inspectie dat OBS De Klimroos een school is met een enthousiast team en een duidelijke visie. De kinderen voelen zich er veilig en gaan graag naar school. OBO is trots op De Klimroos.

Directie en personeel van OBS De Klimroos hebben het kwaliteitsonderzoek als zeer prettig ervaren. Wij waarderen het dat de inspanningen op school gezien zijn en deze ook als goed zijn beoordeeld.

Het rapport wordt door ons onderschreven en de door de inspectie geconstateerde verbeterpunten worden aangepakt. De school gaat werken met WMKPO om het kwaliteitssysteem nog beter te maken. Zo wordt de cyclus van evalueren verbeterd en daarbij zullen we de evaluatiegegevens op schoolniveau tillen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook basisschool De Klimroos.

Op 6 oktober 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de

veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.